

A 19. és 20. oldal közé!

(egy újabb
kiadásból)

A KORSZERŰ KONYHA BERENDEZÉSE

A háziasszony életének jó részét a konyhában tölti, nem mind-egy tehát, hogy milyen ez a környezet. Ha derűs, napfényes helyiség a konyha, könnyebb berendezni, de a sötétebb, komorabb helyiséget némi erőfeszítéssel szintén barátságossá, lakályossá tehetjük.

Városi konyha

A konyha berendezését elsősorban mérete szabja meg. Egyre divatosabb — nyugodtan mondhatjuk, hogy nagyon célszerű is — a *nagy konyha*, amelyet nemcsak főzésre, háztartási munkára használhatunk, hanem ott is étkezhetünk, ott vasalhatunk, esetleg a család többi tagja is használhatja olyan munkák elvégzésére, ami a szobában piszkot, rendetlenséget okozna (szabás, barkácsolás stb.). Ez a *lakókonyhának* nevezett helyiség azonban nem azt jelenti, hogy a konyhát aggassuk tele terítőkkal, párnákkal, képekkel, cifrázzuk díszítésekkel — távol álljon ez tőlünk! —, hanem amellet, hogy megtartjuk a konyha egyszerű, minél simább, szinte orvosi műtőhöz hasonló jellegét, kialakíthatunk olyan sarkot, elkülöníthető részt, ahol étkezőasztalt, néhány széket vagy falra erősített padot, szerszámosszekrényt, esetleg varrógépet helyezhetünk el. Az így kialakított konyha előnye, hogy sok felesleges lépéstől — az étel szobába cipelésétől — kímél meg bennünket, de megkíméli a lakást az étkezés okozta szennyeződéstől, a kellemetlen ételszagtól, sőt, ha a családtagok különböző időben járnak haza étkezni, az örök rendetlenségtől is.

Nem szabad megfeledkezünk azonban egy alapszabályról: a lakókonyha csak akkor gusztusos, ha mindig ragyog a tisztaság-

tól. A konyha tisztaságának nélkülözhetetlen feltétele a ragyogó fal. Legcélszerűbb, ha fehérre meszeljük konyhánkat, a megfelelő magasságig pedig csempével burkoljuk. A műanyagboltokban már kapható a könnyen lemosható műanyag csempe is, de ennek híján fehér olajlábazattal is bevonhatjuk konyhánk falának alsó részét. A csempét, az olajfestéket elég néha nedves ronggyal letörölni, így mindig ragyogó lesz. A bútorok vásárlásánál is a könnyen kezelhetőséget tartjuk szem előtt. A legpraktikusabbak a most divatba jött alsó és felső részből álló konyhabútor elemek, melyeket a hely szabta lehetőségeknek megfelelően rakhatunk egymás mellé. Az alsó részek egyben asztalul is szolgálhatnak, könnyen dolgozhatunk rajta, nem kell külön munkaasztalt beállítani. Ha nem tudunk ilyen modern vonalú konyhabútort vásárolni, a régit is át lehet az új formára alakítani. A legfontosabb, hogy a lábakat vágjuk le, nehogy álfolyjon a víz, a tetejét pedig borítsuk be műanyag lappal, hogy könnyen tisztán tarthassuk munka közben és után.

Kézimunkát ne tegyünk a konyhába. Helyette inkább terítsük le az étkezőasztalt műanyag terítővel, az ablakra akasszunk ugyanilyen műanyag függönyt, így könnyen tisztán tarthatjuk. Ha mégis ragaszkodunk a hagyományos függönyökhöz, válasszunk ki valamilyen élénk — a konyhabútorhoz illő — kartont vagy szőttest, szádát, melyet gyakran lehet mosni, vasalni. Csipkefüggönyt soha ne tegyünk konyhába, nemcsak mert felszedi a piszkot, de ízléstelen is.

A lakókonyha csak akkor kellemes, ha állandóan rendez. Ezért tálalás előtt mossuk el a főzés közben összegyűlt piszkos edényt — szennyes között nem gusztusos az étkezés —, és szellőztessünk ki, hogy a főzés szaga elszálljon. Ha nem jut időnk moso-

gatásra, nagyobb dézsába vagy a mosogatóba rakjuk össze a piszkos edényt, és tüntessük el szem elől, hogy ne rontsa az étvágyat. Rendkívül praktikusak az olyan konyhák, ahol a mosogató függönnyel elfedhető.

Ügyeljünk a konyha világítására is: a mennyezetről csupaszon lelógó körte kopárrá, sivárrá teszi konyhánkat, míg a gyakran lemosott, hófehér bura vagy modern lámpatest kellemes fényt áraszt. Célszerű külön lámpát szerelni az étkezőasztal fölé, s külön egyet a mosogató, a munkahely, illetve a tűzhely fölé. Így az esti konyhai munka is könnyebbé válik, nem marad rajta a piszok az este elmosott tányéron, nem égetjük oda a rántást.

Kis lakásokhoz *kisebb konyhát* terveznek az építészek, mert kisebb családban kevesebb munka akad a konyhában. A legparányibb a főzőszekrény — amely valójában egy szekrény nagyságú, főzőhellyé kiképzett-fülke —, ahol rendkívül fontos a jó beosztás, mert így azért elég sok holmit el lehet benne helyezni. Egy fokkal tágasabb a teakonyha, ahol már be is lehet lépni a konyhába. A kis konyha használhatóságának alapszabálya, hogy mindennek legyen meg az állandó helye, s a teret jól kihasználjuk. A konyhai eszközöket használat után azonnal el kell mosni és helyükre visszatenni, ezért célszerű kis, ötliteres gáz- vagy villany-vízmelegítőt felszerelni, hogy állandóan legyen meleg vizünk. A kis konyha még fokozottabb rendszeret követel, mint a nagy, mert a legkisebb rendetlenség is akadálya lehet a további munkának.

A kis konyhát úgy rendezzük be, hogy középen állva mindent elérjünk. Még célszerűbb, ha forgószéket helyezünk a konyha közepére, és ülve végezzük a háztartási munkát. Eleinte ugyan furcsának fog tűnni, de ha hozzászokunk az ülve dolgozáshoz, a gyakorlat során érezzük majd lábunkban jótékony hatását.

Vidéki konyha

A vidéki konyha berendezése — mivel más igényeket kell kielégítenie — némileg eltér a városi konyhától. Vidéken általában nagyméretű konyhát építenek, amely legtöbbször nemcsak fő-

zésre, mosogatásra, mosásra, vasalásra szolgál, hanem a család ott tölti idejének jó részét, sőt gyakran fürdőszoba híján ott is tisztálkodik. Ezért, bár alapfeltételeiben — bútorzat, fal, világítótestek elhelyezése — a vidéki konyha kívánalmi megegyeznek a városiével, a tisztaságra még fokozottabb gondot kell fordítani. Ne feledkezzünk meg a vidéken gyakoribb légyveszélyről. Ezek a kis állatok fertőzést, betegséget terjeszhetnek. Légyfogóval vagy permetezéssel, aerosolos vegyszerrel védekezhetünk ellenük.

Különösen kell óvnunk konyhánk tisztaságát, ha nincs folyóvizünk. Ilyenkor zománcozott, ragyogóan tisztán tartott, befedett vödrökben tároljuk a vizet, és ettől lehetőleg messze helyezzük el — szintén lefedve — a szennyesvizes-edényt, amelyet gyakran ürítsünk ki. Ha a család a konyhában tisztálkodik is, lehetőleg függönnyel elválasztott, külön helyet kell elkeríteni erre célra, ott kell tárolni a mosakodásra szolgáló lavórt, vödröt, falipolcon vagy inkább kis faliszekrényben a fogmosó alkalmazásokat, a hajkefét, a fésűt. Úgyes az ilyen mosdófülkében a falra szerelt víztartály. Ha ezt friss vízzel feltöltjük, folyó vízben öblíthetjük le mosdás után testünket. Tisztálkodás után a mosdóvizet haladéktalanul ki kell vinni a konyhából, s a mosdás helyét összetakarítani, nehogy szappan, hajsza stb. az ételbe jusson.

De nemcsak a mosakodás helyét kell elkeríteni, hanem amennyiben a konyhában más munkát is végzünk, annak a helyét is (pl. a barkácsoló műhelyt). A lakókonyhai részbe elhelyezhetünk — a vidéknek megfelelő stílusú — színes szőtteket, kézimunkákat, de *csak* olyanokat, amelyek könnyen tisztán tarthatók, gyakran moshatók. A díszítés sose menjen a tisztaság rovására!